

แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนภายในหน่วยงาน

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง เริ่มด้วยการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการงาน พฤติการณ์เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต วิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและการกำหนดมาตรการ/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ระบุความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เทศบาลตำบลโพนสูงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลหน่วยงานที่ดี โดยมีแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบล

โพนสูง จึงระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน ดังนี้

- ☐ -ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ -ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ -ด้านความเสี่ยงการทุจริตความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

เหตุการณ์ความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลโพนสูง ได้แก่

- ๑.เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการทำงานไม่ระเอียดรอบคอบการทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ
- ๒.เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณโดยไม่ศึกษาระเบียบ กฎหมายอย่างถี่ถ้วนเหมาะสม
- ๓.ผู้มีอำนาจให้ความไว้วางใจในตัวบุคคลจนเกิดเป็นความเคยชิน
- ๔.การทำรายการเบิกจ่ายขาดการตรวจสอบทำให้เกิดความผิดพลาดในการเบิกจ่าย
- ๕.มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่นจัดทำเช็คแทนโดยไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง
- ๖.เจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึก ความยับยั้งชั่งใจในหน้าที่การงานจนเป็นแรงผลักดันให้ทำการทุจริต

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
- ๒) ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่
- ๓) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
- ๔) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก ทั้งที่รู้ว่าจะทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงปรับเปลี่ยน ไม่เปิดช่องว่าง ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า

สถานะของความเสี่ยง

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีน้ำเงิน : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติงานสามารถแบ่งได้ ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๑.เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก เกิน(๔ ครั้ง) ขึ้นไป
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง ไม่เกิน (๓ ครั้ง)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน (๒ ครั้ง)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน (๑ ครั้ง)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการทำงานไม่ระมัดระวังรอบคอบการ ทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ	๒	๔	สูง
๒	การทุจริตเบิกจ่ายงบประมาณไม่เหมาะสม เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณโดยไม่ศึกษาระเบียบ กฎหมายอย่าง ถี่ถ้วนเหมาะสม	๑	๔	สูง
๓	การรับมอบอำนาจทำการทุจริตแทนผู้มีอำนาจ ผู้มีอำนาจให้ความไว้วางใจในตัวบุคคลจนเกิดเป็นความเคยชิน	๒	๕	สูงมาก
๔	การเบิกจ่ายอันเป็นเท็จ การทำรายการเบิกจ่ายขาดการตรวจสอบทำให้เกิดความผิดพลาด ในการเบิกจ่ายเจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึก ความยับยั้งชั่งใจในหน้าที่ การงานจนเป็นแรงผลักดันให้ทำการทุจริต	๑	๕	สูง
๕	การทุจริตจัดทำเช็ค มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่นจัดทำเช็คแทนโดยไม่ได้ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑	๔	สูง

มาตรการการจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดให้มีการกำกับติดตามการรายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทุกเดือน
 ๒. ชี้แจงอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการเบิกจ่าย การจัดทำเช็คให้มีความเข้าใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต และทราบถึงผลตามมา
 ๓. ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑
 ๔. ให้หัวหน้าผู้รับผิดชอบด้านการเงิน ตรวจสอบรายละเอียดทางบัญชี การเบิกจ่ายเงิน
 ๕. ตั้งคณะกรรมการในการจัดทำงบประมาณและการเบิกจ่ายเงิน
 ๖. กำหนดให้มีผู้ตรวจสอบการจัดทำเช็ค การเบิกจ่ายและการจัดทำงบประมาณ
 ๗. แต่งตั้งผู้รับมอบอำนาจเพียงคนเดียว
- ทั้งนี้เทศบาลตำบลโพธิ์สูงได้นำประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่มีคะแนนความเสี่ยงในระดับสูงมาก ไปจัดทำเป็นแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโพธิ์สูงต่อไป